

NVE

Postboks 5091, Majorstua
0301 Oslo

Stavanger 01.04.2017

nve@nve.no

Uttalelse til høring av konsesjonssøknad for Øvre og Nedre Lanes kraftverk, Bjerkreim

Fossbrekka og Storåna mellom Maudalsvatn og Espeland er en del av nedbørfeltet til Bjerkreimsvassdaget som ble varig vernet mot kraftutbygging i 2005. I vernevedtaket ble det åpnet for utbygging av inntil 3 MW forutsatt at "verneverdiene som ligger til grunn for vernevedtakene ikke skal berøres".

Blir verneverdiene berørt ved utbygging av Øvre og Nedre Lanes kraftverk?

Naturvernforbundet mener verneverdiene blir berørt i den grad at søknadene må avslås. Det gjelder først og fremst landskap og kulturmiljø og dernest friluftsliv.

Storslått landskap

Elva er et sentralt element i et storslått landskap mellom høge fjell. Tydelige moreneavsetninger, dødisgroper, glattskurte berg, elvesletter og store rasurer gir i sum et spennende og opplevelsesrikt landskap med store kvaliteter. Elva løper midt gjennom dalen og preger landskapet sterkt. Dalføret var bebodd fram til 1890- tallet, fortsatt er det tydelige spor av gamle hustufter og steingarder. I dag er dalen brukt til beiting og grasslått og det er anlagt en landbruksveg fram til Maudalsvatn. Tross de beskjedne inngrepene har dalen beholdt det meste av sine landskapskvaliteter.

Restvannføringen i elva vil etter Naturvernforbundets oppfatning redusere landskapskvalitetene sterkt negativt.

Fredete kulturminner

Kulturlandskapet har som sagt en lang rekke kulturspor som kan strekke seg helt tilbake til steinalderen. Det er sannsynlig at fangstfolket som oppholdt seg på Eigerøy har vandret gjennom dalføret på vei til villreinjakt ved Store Myrvatn. Seinere, i mellomalderen, er det beskrevet en ferdselsveg mellom Maudal og Bjerkreim, den såkalte kirkevegen. Fylkeskommunen har påpekt at inngrepene i samband med omsøkte utbygginger kan komme i konflikt med automatisk freda kulturminner.

Mangelfullt opplyst

I søknaden heter det at " *det er ikke foretatt spesiell tilrettelegging for friluftsliv i tiltaksområdet, og*

tiltaksområdet berører først og fremst utmarksbeite. Skogsbilveien som går gjennom området er fin som turvei og adkomst til heiområdene. Området har utover dette liten verdi for friluftsliv. ”

Det er en oppsiktsvekkende beskrivelse av et mye brukt og svært tilgjengelig friluftslivsområde for allmenn bruk. Tilretteleggingen er i realiteten meget god og står ikke tilbake for noe annet friluftsområde det er naturlig å sammenlikne seg med. Her er parkeringsplass, merket løypa, informasjonsplakat og badeplasser. Landbruksvegen inn i området gjør framkommeligheten svært god. Hva søkeren mener med ”spesiell tilrettelegging for friluftsliv” må konkretiseres.

Stort potensiale

Når søkeren konkluderer med at området har liten verdi for friluftsliv, er det grunn til å stille spørsmål ved søknadens troverdighet. Elva, fossene, Roaldstjørna og de nærliggende moreneslettene er perfekt for friluftsliv. Her er badeplasser, teltplasser, fiskeplasser og gode muligheter for padling. Hva mer kan man be om for å utøve et opplevelsesrikt friluftsliv?

Mange har allerede oppdaget dalførets kvaliteter for friluftsliv og flere vil det bli dersom elva med sine mange fosser og stryk får beholde sin vannkraft intakt.

”Dam normalt ikke tillatt”

Etter hva Naturvernforbundet kan se er det gitt fem utbyggingskonsesjoner til mindre kraftverk i Bjerkreimsvassdraget siden det ble vernet i 2005. En kraftutbygging er avslått, nemlig Mjåvatn kraftverk ved Ørdsalvatn. I begrunnelsen for avslaget heter blant annet at ” det normalt ikke tillates nye damanlegg i et vernet vassdrag (Ot.prp.nr 39 1998-1999)”. Damanlegget det siktes til i Mjåvatn kraftverk var 2 meter høgt og 20 meter langt.

I søknaden for Øvre Lanes kraftverk er det forutsatt en dam 3 meter høg og 20 meter lang. Vi må forvente at det samme gjelder for Øvre Lanes kraftverk som det gjorde for Mjåvatn kraftverk i 2011.

Naturvernforbundet mener det er utvilsomt at verneverdiene blir berørt og at søknadene for Øvre og Nedre Lanes kraftverk følgelig må avslås.

Med vennlig hilsen
Naturvernforbundet i Rogaland

Hallgeir Langeland
Styreleder

Erik Thoring
Daglig leder

